

Datum van
inontvangstneming

:

31/07/2017

Zaak C-369/17**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

16 juni 2017

Verwijzende rechter:

Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság (hoofdstedelijke bestuurs- en arbeidsrechter, Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 mei 2017

Verzoekende partij:

[REDACTED]

Verwerende partij:

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (dienst immigratie en asiel)

In de bestuursrechtelijke procedure omtrent asiel die [REDACTED] ([*omissis*] Boedapest [Hongarije] [*omissis*]), verzoeker, heeft ingesteld tegen de Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (dienst immigratie en asiel) ([*omissis*] Boedapest [*omissis*]), verweerder, geeft de Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság (hoofdstedelijke bestuurs- en arbeidsrechter) de navolgende

Beslissing

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Volgt uit de woorden „dat [...] hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd” in artikel 17, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming dat de straf die bij wet op een specifiek misdrijf is gesteld overeenkomstig het recht van een lidstaat, het enige criterium kan zijn om te

bepalen of de verzoeker een misdrijf heeft gepleegd op grond waarvan hij kan worden uitgesloten van subsidiaire bescherming?

[*omissis*] [procedurele aspecten]

Motivering

Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 17, lid 1, onder b), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming [PB 2011, L 337, blz. 9] (hierna: „richtlijn”).

I. Feiten

Op 13 oktober 2000 verleende verweerders rechtsvoorganger, de Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (dienst immigratie en nationaliteit), verzoeker, een Afghaans staatsburger, de vluchtelingenstatus. Het vluchtelingschap was gebaseerd op de omstandigheid dat verweerders vader een hoge militaire functionaris was geweest onder Nadjiboellah, om welke reden verzoeker in zijn vaderland werd vervolgd.

In 2014 startten de autoriteiten ambtshalve een procedure tot herziening van die status, aangezien verzoeker in een tegen hem ingestelde strafzaak had aangegeven dat hij wilde dat het consulaat van de Islamitische Republiek Afghanistan volledig zou worden geïnformeerd. Op 4 november 2014 trok verweerders rechtsvoorganger de vluchtelingenstatus in op de grond dat er geen sprake was van vervolging en dat verzoeker de bescherming van zijn land van herkomst vrijwillig had ingeroepen.

Gelet op het voorgaande diende verzoeker in 2015 een tweede asielaanvraag in, die door de autoriteiten wederom werd afgewezen, namelijk bij besluit van 9 december 2015. Het tegen dat besluit ingestelde beroep heeft geleid tot vernietiging van het bestreden besluit door de Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, waarna de administratieve procedure is gestart waarop de onderhavige bestuursrechtelijke procedure betrekking heeft.

Bij besluit van 10 oktober 2016 wees verweerders rechtsvoorganger het verzoek om toekenning van de **[Or. 2]** vluchtelingenstatus en het verzoek om toekenning van de subsidiaire-beschermingsstatus af, maar werd tevens aangegeven dat een verbod tot uitzetting of terugleiding (non-refoulement) gold. Wat subsidiaire bescherming betrof, waren de autoriteiten van mening dat de in de Hongaarse asielwetgeving opgenomen uitsluitingsgrond zich voordeed, aangezien verzoeker een misdrijf had gepleegd waarop naar Hongaars recht een gevangenisstraf van vijf jaar of meer is gesteld. Bij de beoordeling van de uitsluitingsgronden hield de

■■■■■

asiel dienst rekening met de volgende strafrechtelijke uitspraken: de definitieve uitspraak van 21 mei 2014 waarbij de Fővárosi Ítéltábla (hoofdstedelijke rechter in tweede aanleg) verzoeker wegens poging tot doodslag had veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaar en ontzetting uit bepaalde rechten voor vier jaar, en de uitspraak van 14 juli 2014 waarbij de Budapest Környéki Törvényszék (voor de buitenwijken van Boedapest bevoegde rechter in eerste aanleg) verzoeker wegens poging tot afpersing had veroordeeld tot een gevangenisstraf van vier jaar en ontzetting uit bepaalde rechten voor drie jaar.

Verzoeker komt in de bestuursrechtelijke procedure omtrent asiel bij de verwijzende rechter op tegen de afwijzing van zijn verzoek om toekenning van de subsidiaire-beschermingsstatus.

II. Argumenten van partijen

Verzoeker stelt dat er sprake is van willekeur bij het in het Hongaarse recht als uitsluitingsgrond opnemen dat uitsluiting plaatsvindt in geval van misdrijven waarop bij wet een straf van vijf jaar is gesteld. Naar zijn mening heeft de nationale wettelijke regeling tot gevolg dat de overheidsinstanties die belast zijn met de handhaving van het daarin bepaalde, en de rechterlijke instanties die belast zijn met de toetsing van de rechtmatigheid van de besluiten van die overheidsinstanties, geen discretionaire bevoegdheid hebben. In de richtlijn wordt met betrekking tot de uitsluitingsgrond echter gebruikgemaakt van de woorden „dat [...] hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd”, hetgeen impliceert dat er daadwerkelijk rekening kan én moet worden gehouden met alle omstandigheden.

Verweerder betoogt dat verzoekers beroep moet worden afgewezen, en handhaaft het in zijn besluit genoemde standpunt dat steun vindt in het Hongaarse recht.

III. Toepasselijke bepalingen

III.1. Unierecht

Artikel 14 van de richtlijn regelt de intrekking, beëindiging of weigering tot verlenging van de vluchtelingenstatus en bepaalt, voor zover hier van belang, het volgende:

„4. De lidstaten kunnen de door een regerings-, administratieve, rechterlijke of quasi-rechterlijke instantie aan een vluchteling verleende status intrekken, beëindigen of weigeren te verlengen wanneer:

- a) er goede redenen bestaan om hem te beschouwen als een gevaar voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt;
- b) hij een gevaar vormt voor de samenleving van die lidstaat, omdat hij definitief veroordeeld is voor een bijzonder ernstig misdrijf.”

Artikel 17 van de richtlijn vermeldt de gronden voor uitsluiting van subsidiaire bescherming en bepaalt, voor zover hier van belang, het volgende:

„1. Een onderdaan van een derde land of staatloze wordt uitgesloten van subsidiaire bescherming wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat:

a) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd, zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven;

b) hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd; **[Or. 3]**

c) hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen welke in strijd zijn met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties als vervat in de preambule en de artikelen 1 en 2 van het Handvest van de Verenigde Naties;

d) hij een gevaar vormt voor de gemeenschap of voor de veiligheid van de lidstaat waar hij zich bevindt.”

III.2. Hongaars recht

§ 8 van menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (wet nr. LXXX van 2007 inzake het asielrecht; hierna: „asielwet”) luidt als volgt:

„1) De vluchtelingenstatus mag niet worden verleend aan vreemdelingen die onder een van de in artikel 1 D, E of F, van het Verdrag van Genève vastgestelde uitsluitingsgronden vallen.

2) Voor de toepassing van artikel 1 F, onder b), van het Verdrag van Genève wordt onder ‚ernstig, niet-politiek misdrijf’ verstaan een handeling waarbij, gelet op alle omstandigheden, waaronder het doel en de aanleiding van het misdrijf, de wijze waarop het is gepleegd en de aangewende of beoogde middelen, het criminele element het politieke element overheerst en waarop naar Hongaars recht een gevangenisstraf van vijf jaar of meer is gesteld.”

§ 11 van de asielwet luidt, voor zover hier van belang, als volgt:

„3. De asielautoriteit trekt de vluchtelingenstatus in indien de vluchteling definitief veroordeeld wordt voor een misdrijf waarop bij wet een gevangenisstraf van vijf jaar of meer is gesteld.”

In § 15 van de asielwet staat onder welke omstandigheden geen subsidiaire bescherming wordt verleend:

„Er wordt geen subsidiaire-beschermingsstatus verleend aan een vreemdeling

a) ten aanzien van wie er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat

aa) hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd, zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten;

ab) hij een misdrijf heeft gepleegd waarop naar Hongaars recht een gevangenisstraf van vijf jaar of meer is gesteld;

ac) hij een misdrijf heeft gepleegd dat in strijd is met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties;

b) wiens verblijf op Hongaars grondgebied een gevaar vormt voor de nationale veiligheid.”

IV. Prejudiciële vraag

Voor de in het dictum van deze beslissing geformuleerde vraag is uitlegging door het Hof van Justitie noodzakelijk omdat niet duidelijk is of uit de woorden „dat [...] hij een ernstig misdrijf heeft gepleegd” in artikel 17, lid 1, onder b), van de richtlijn volgt dat de straf die bij wet op een specifiek misdrijf is gesteld overeenkomstig het recht van een lidstaat, het enige criterium kan zijn om te bepalen of de verzoeker een misdrijf heeft gepleegd op grond waarvan hij kan worden uitgesloten van subsidiaire bescherming.

In de Hongaarse wettelijke regeling worden dezelfde bewoordingen gebezigd voor de uitsluiting van vluchtelingschap en de uitsluiting van subsidiaire bescherming („waarop [...] een gevangenisstraf van vijf jaar of meer is gesteld”), terwijl in de richtlijn verschillende criteria worden gehanteerd voor de uitsluiting van vluchtelingschap enerzijds [artikel 14, lid 4, onder b), van de richtlijn] en de uitsluiting van subsidiaire bescherming anderzijds [artikel 17, lid 1, onder b), van de richtlijn].

Volgens de verwijzende rechter blijkt uit de in de richtlijn gebruikte bewoordingen dat het misdrijf waarop artikel 14, lid 4, [Or. 4] onder b), betrekking heeft, „bijzonder ernstig” is als de veroordeelde kennelijk een gevaar vormt voor de samenleving van de betrokken lidstaat, terwijl in artikel 17, lid 1, onder b), de wetgever het slechts over een „ernstig misdrijf” heeft en minder ernstig crimineel gedrag voldoende acht. Tussen deze twee criteria bestaat er een relatie van dalende ernst. In het nationale recht (§ 11, lid 3, en § 15 van de asielwet) vindt uitsluiting van vluchtelingschap én van subsidiaire bescherming echter plaats in geval van misdrijven waarop bij wet even zware straffen zijn gesteld. Voor de verwijzende rechter houden de in de richtlijn gebruikte bewoordingen in dat alle omstandigheden van de zaak en de uitspraak van de strafrechter nauwkeurig worden beoordeeld, terwijl in de asielwet de duur van de bij wet op een specifiek misdrijf gestelde straf als enige criterium wordt gehanteerd. Dit criterium is volgens de verwijzende rechter ongeschikt om de ernst van het daadwerkelijk gepleegde misdrijf volledig te beoordelen. Blijkens de nationale wettelijke regeling vindt uitsluiting plaats als de duur van de bij wet op

het misdrijf gestelde straf vijf jaar of meer is, maar ook in het omgekeerde geval, als een straf kan worden opgelegd van maximaal vijf jaar gevangenis (bovendien kan bij een uitsluitingsgrond op basis van de duur van de bij wet op een misdrijf gestelde straf evenmin rekening worden gehouden met de mogelijke opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf). Dat in de Hongaarse wettelijke regeling de ernst wordt bepaald aan de hand van de duur van de bij wet op het misdrijf gestelde straf, verdraagt zich naar oordeel van de verwijzende rechter mogelijk niet met artikel 14, lid 4, en artikel 17, lid 1, van de richtlijn, die ruimte laten voor discretionaire bevoegdheid.

Het Hof van Justitie heeft zich in zijn arrest van 9 november 2010, B en D [(C-57/09 en C-101/09, EU:C:2010:661)], reeds uitgelaten over de uitsluiting van vluchtelingstatus en met name overwogen als volgt:

„87. Uit de tekst van deze bepalingen van de richtlijn blijkt dat de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat ze slechts kan toepassen na met betrekking tot de individuele persoon de haar ter kennis gebrachte specifieke feiten te hebben onderzocht om uit te maken of er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de daden van de betrokkene, die voor het overige voldoet aan de criteria om de vluchtelingenstatus te krijgen, onder een van die twee uitsluitingsgronden vallen.”

In deze zaak is echter de uitsluiting van subsidiaire bescherming aan de orde. Om die reden acht de verwijzende rechter het noodzakelijk dat ook met betrekking tot artikel 17, lid 1, onder b), van de richtlijn, middels prejudiciële verwijzing naar het Hof van Justitie, de uitlegging van bepaalde uitsluitingsgronden wordt verduidelijkt.

[omissis] [procedurele aspecten]

Boedapest, 29 mei 2017

[omissis] [ondertekeningen]

[omissis]